

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210827
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119210827.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu H.. Y. Z., K.. XX.XX.XXXX, O. XXX XX G. Č.. XXX, právne zastúpeného Mgr. Paulínou Naništovou, advokátkou, so sídlom Sládkovičova č. 8, 080 01 Prešov, proti žalovanej Slovenskej republike, Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.050,27 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.050,27 eura od 15.3.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca, žalobou podanou na súde dňa 17.6.2019, uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 1.050,27 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že poverený príslušník PZ Obvodného oddelenia Policajného zboru Prešov - Juh uznesením zo dňa 22. februára 2016, ČVS: ORP-131/JU-PO-2016 podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vzniesol obvinenie žalobcovi pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení. Žalobca podal proti vyššie uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia v zákonnej lehote sťažnosť. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov uznesením zo dňa 05. apríla 2016, sp. zn. 2 Pv 144/16/7707-7 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku zamietla sťažnosť žalobcu, pretože sťažnosť nebola dôvodná. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov podala na Okresný súd Prešov obžalobu na žalobcu pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona. Konanie na Okresnom súde Prešov sa viedlo pod sp. zn. 4 T 63/2016. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 27. októbra 2016 č. k. 4 T 63/2016-250 podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodil žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 21. marca 2017 č. k. 2 To 10/2017-263 podľa §321 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd uložil súdu prvého stupňa, aby vykonal dokazovanie výsluchom znalkyne z odboru psychológia a prečítaním listinných dôkazov - znalecké posudky. Po vrátení veci súdu prvého stupňa a doplnení dokazovania vo vyššie naznačenom smere, Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 30. mája 2017 č. k. 4 T 63/2016-282 podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku opätovne oslobodil žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný.

Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 24. januára 2018 č. k. 2 To 38/2017-302 podľa § 319 Tr. poriadku zamietol odvolanie prokurátora. Vyššie uvedené rozhodnutia súdov nadobudli právoplatnosť ku dňu 24.01.2018. Žalobca uzatvoril dňa 22.03.2016 zmluvu o poskytovaní právnych služieb, predmetom ktorej bola obhajoba v jeho trestnej veci a udelil zvolenému obhajcovi splnomocnenie na svoju obhajobu. Žalobcovi bola nezákonným rozhodnutím spôsobená škoda, ktorá mu vznikla zaplatením odmeny za úkony právnej služby, ktoré vykonal obhajca v trestnom konaní a ktoré vyfakturoval faktúrou zo dňa 27.04.2018, VS: 716 v celkovej výške 1.050,27 eura. Žalobca uvedenú sumu zaplatil formou zálohových platieb v hotovosti do pokladne v dňoch 22.03.2016 vo výške 100,- eur, 20.04.2016 sumu 150,- eur, 21.06.2016 sumu 100,- eur, 17.08.2016 sumu 150,- eur, 28.09.2016 sumu 100,- eur, 25.01.2018 sumu 200,- eur a prevodom na účet v dňoch 12.11.2018 vo výške 150,27 eur a 20.12.2018 sumu 300,- eur. Podľa žalobcu sú tým splnené zákonné predpoklady pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s poukazom na ustanovenia § 5 ods. 1, § 6 ods. 1. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení. Podľa žalobcu sú tým splnené zákonné predpoklady pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím s poukazom na ustanovenia § 5 ods. 1, § 6 ods. 1. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v platnom znení. Žalovaná podaním zo dňa 07.03.2019, doručeným právnej zástupkyňi žalobcu dňa 14.03.2019, oznámila, že zákonné dôvody a zákonné podmienky na uspokojenie uplatňovaného nároku žalobcu nie sú dané. Žalobca nesúhlasí s argumentáciou žalovanej. Rozhodujúcou pre opodstatnenosť (zákonnosť) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní nie je rozhodujúce ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Žalovaná vo svojom stanovisku poukázala na náleží Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013 sp. zn. II. ÚS 163/2013, ktorý však posudzoval zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o väzbe, čo nemožno aplikovať na posudzovanú vec. Navyše, Ústavný súd SR sa v uvedenom náleží zaoberal otázkou premlčania nároku na náhradu škody. Uznesenie o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť bolo zrušené tým, že Okresný súd Prešov svojím rozsudkom (druhým v poradí) oslobodil žalobcu spod obžaloby prokurátora, čo Krajský súd v Prešove uznesením potvrdil a to z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že štát nemôže v každom prípade automaticky zodpovedať za škodu, ktorá obvinenému (obžalovanému) vznikla v trestnom konaní tým, že k ukončeniu jeho trestného stíhania nedošlo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, ktorým bola uznaná jeho vina za spáchanie trestného činu, ale bol spod obžaloby oslobodený. Vznesenie obvinenia žalobcovi bolo v čase jeho vydania dôvodné a zákonné, dôvodným bolo v tom čase aj zamietnutie sťažnosti obvineného prokurátorom, pričom súd neskôr prijal obžalobu podanú prokurátorkou. Celé trestné konanie od jeho počiatku bolo vedené plne v súlade so všetkými zásadami trestného konania obsiahnutými v príslušných ustanoveniach platného Trestného poriadku. Žiadny príslušný orgán, ani súd nekonštatoval, aby prokurátor v predmetnej trestnej veci postupoval v rozpore so zákonom. Vedením trestného konania voči žalobcovi bol sledovaný legitímny cieľ riadneho vedenia trestného konania. Zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. musí byť obmedzená len na prípady, keď je vydané nezákonné rozhodnutie alebo konštatovaný nesprávny úradný postup. Právo na náhradu škody však nie je právom absolútnym, pretože v zmysle článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie, t. j. náhrada škody sa neposkytuje automaticky každému, voči komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom, ale iba tomu, u ktorého sú splnené všetky predpoklady ustanovené v zákone č. 514/2003 Z.z. Názor, že oslobodenie obžalovaného spod obžaloby nemá automaticky za následok nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, prezentoval tiež Ústavný súd Slovenskej republiky v náleží sp. zn. II. ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013. Trestný poriadok neustanovuje, že prokurátor má obžalobu podať len vtedy, ak je nepochybné, že obvinený sa skutku dopustil a skutok je trestným činom. Pre podanie obžaloby postačuje, ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. V čase podania obžaloby na súd bol preto takýto postup prokurátora plne odôvodnený. V danom prípade až v priebehu súdneho konania (hlavného pojednávania) bol ustálený skutkový a právny stav veci, ktorý súd vyhodnotil v prospech žalobcu. Dokázanie viny obžalovaného (jeho usvedčenie zo spáchania trestného činu) je vždy až vecou dokazovania pred súdom na hlavnom pojednávaní v rámci kontradiktórneho trestného konania. V predmetnej trestnej veci bolo trestné konanie vedené plne v súlade s Trestným poriadkom. Uznesenie o vznesení obvinenia a vôbec úkony v priebehu celého prípravného trestného konania nemohli byť realizované nezákonne, ak súd v trestnom konaní prijal obžalobu prokurátora,

a to bez ohľadu na konečné rozhodnutie súdu v trestnom konaní. Priznanie náhrady škody v danom prípade s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Okresný súd Prešov žalobcu rozsudkom sp. zn. 4T/63/2006 zo dňa 30.05.2017 spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. V predmetnej veci existovali pochybnosti nielen o tvrdeniach obžalovaného, ale aj o tvrdeniach poškodenej, ktoré mali byť podkladom pre uznanie viny obžalovaného. Súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil uplatňujúc zásadu „in dubio pro reo“. V prípade aspoň čiastočného vyhovieňa žalobe navrhla, aby súd určil lehotu aspoň 30 dní od právoplatnosti rozsudku na splnenie povinnosti určenej rozsudkom.

3. Žalobca v replike uviedol, že súdna prax dospela k záveru, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia v zmysle obvinenia pre nezákonnosť. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna, t.j. bez ohľadu na akékoľvek zavinenie. V tejto súvislosti preto platí, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením treba hľadať nielen v ustanovení článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela súdna prax k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania (porovnaj citované uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/I 83/2009 zo dňa 30.11.2009 alebo sp. zn. 4MCdo/I5/2009 zo dňa 18.08.2010). Námitka žalovanej, že priznanie náhrady škody v danom prípade s prihliadnutím na všetky okolnosti by bolo v rozpore s dobrými mravmi, najmä s ohľadom na to, že súd oslobodil žalobcu z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa skutok stal aplikujúc zásadu „in dubio pro reo“, je nedôvodná. Štát sa uvedenej zodpovednosti nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 cit. zákona) a iba v taxatívne uvedených prípadoch právo na náhradu škody nevznikne (§8 ods. 6 cit. zákona).

4. Žalovaná v duplike uviedla, že v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 20/2009 zo dňa 30.05.2011, súd okrem iného tiež konštatuje, že „pre konanie o náhradu škody platí, že nezákonnosť rozhodnutia musela byť v čase prejednávania nároku poškodeného subjektu už vyslovená príslušným orgánom“. Táto podmienka explicitne vyplýva priamo z ust. § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a nie za výsledok trestného konania. V prejednávannej veci žiadny príslušný orgán nerozhodol o nezákonnosti vznesenia obvinenia žalobcovi. Žalobca síce poukazuje na závery súdnej praxe, že oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia v zmysle obvinenia pre nezákonnosť, avšak žalovaná sa s takýmto výkladom pojmu „nezákonné rozhodnutie“ nestotožňuje. Žalovaná paušálne priznávanie nároku na náhradu škody v prípadoch oslobodenia obvineného spod obžaloby považuje za nenáležité vzhľadom na existujúcu koncepciu Trestného poriadku, kedy na trestné stíhanie obvineného postačuje existencia dôvodného podozrenia, ktoré v ďalších štádiách trestného konania (v prípravnom konaní či pred trestným súdom na hlavnom pojednávaní) môže byť kedykoľvek vyvrátené. Žalovaná poukázala na dôvod oslobodenia spod obžaloby, ktorým v predmetnej veci je ust. § 285 písm. a) Trestného poriadku, t.j. že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Z odôvodnenia oslobodzujúceho rozsudku zároveň

vyplývalo, že súd obžalovaného oslobodil aplikujúc právnu zásadu „in dubio pro reo“. S poukazom na uvedenú skutočnosť má žalovaná za to, že priznanie škody žalobcovi za tejto situácie by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keďže nebolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, na 100% nedopustil. Pred trestným súdom neboli produkované také dôkazy, ktoré by u žalobcu úplne nepochybne boli vyvrátili podozrenia, ktoré existovali na začiatku trestného konania a ktoré boli dôvodom pre vznesenie obvinenia žalobcovi.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to: Uznesením na č.l. 4-5, Uznesením na č.l. 6-7, Obžalobou na č.l. 8, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 9-11, Uznesením Krajského súdu na č.l. 12-14, Zmluvou o poskytovaní právnych služieb na č.l. 15, Faktúrou na č.l. 16, Dokladmi o úhradách na č.l. 17-19, Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na č.l. 20-21, Listom žalovanej na č.l. 22-23, Vyjadrením žalovanej na č.l. 41-43, 45-49, Replikou na č.l. 54, Duplikou na č.l. 57-58, 60 a zistil tento skutkový stav:

6. Uznesením Obvodného oddelenia PZ Prešov - Juh zo dňa 22.02.2016, sp. zn. ČVS: ORP-131/JU-PO-2016 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že obvinený Y. Z. W. B. V. K. T.. Q. K. na základnej škole dňa 29.01.2016 v čase okolo 15.50 hod sa vyhrážal zabitím svojej manželke Q. X. Z. s ktorou je v rozvodovom konaní so slovami: „dcéra Sofia je neposlušná, odmieta so mnou ísť, celé je to tvoja vina a zabijem ťa“ a v minulosti už viackrát opakovane napadol svoju manželku, jeho agresívne správanie voči poškodenej pokračuje a to až do takej miery, že to u Q. X. Z., K.. XX.XX.XXXX, bytom G. Č.. XXX, vzbudilo dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

7. Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 05.04.2016, sp. zn. 2 Pv 144/16/7707 zamietnutá ako nedôvodná.

8. Dňa 06.06.2016 bola zo strany Okresnej prokuratúry Prešov podaná na Okresný súd Prešov obžaloba pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

9. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 30. mája 2017, č. k. 4 T 63/2016-282, podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodil žalobcu spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 24. januára 2018, č. k. 2 To 38/2017-302, podľa § 319 Tr. poriadku zamietol odvolanie prokurátora.

10. Žalobca uzatvoril dňa 22.03.2016 zmluvu o poskytovaní právnych služieb, predmetom ktorej bola obhajoba v jeho trestnej veci a udelil zvolenému obhajcovi splnomocnenie na svoju obhajobu.

11. Žalobca pred podaním žaloby požiadal žalovanú, zastúpenú generálnou prokuratúrou SR, o náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to písomným podaním zo dňa 16.01.2019. Nárok na náhradu škody žalobca špecifikoval ako náhradu trov obhajoby v sume 1.050,27 eura.

12. Generálna prokuratúra SR, listom zo dňa 07.03.2019, žiadosť žalobcu o náhradu škody odmietla.

13. Z prehľadu platieb a detailov pohybu vyplýva, že žalobca vyplatil svojmu obhajcovi sumu 1.050,27 eura.

14. Obhajca žalobcu vykonal nasledovné úkony:

- 22.03.2016 - Prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom - 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/04 Z.z. - 63,58 eura
- 22.03.2016 - Účasť pri výsluchu obvineného - 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.
- 09.05.2016 - Účasť pri výsluchu poškodenej - 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 19.05.2016 - Účasť pri výsluchu obvineného - 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z. - Účasť pri konfrontácii medzi obvineným a poškodenou § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 30. 05.2016 - Oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania - 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 20.09.2016 - Obhajoba na hlavnom pojednávaní 2 x 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z. od 09:00 hod. do 11:50 hod.

- 25.10.2016 - Obhajoba na hlavnom pojednávaní 63,58 eura + 8,58 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 13.03.2017 - Písomné podanie vo veci samej - vyjadrenie na odvolanie OP 65,08 eura + 8,84 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. b) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 30.05.2017 - Obhajoba na hlavnom pojednávaní 65,08 eura + 8,84 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 19.09.2017 - Písomné podanie vo veci samej - vyjadrenie na odvolanie OP 65,08 eura + 8,84 eura rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. a); § 14 ods. 1 písm. b) vyhl. č. 655/04 Z.z.

- 24.01.2018 - Obhajoba na verejnom zasadnutí o odvolaní - 67,- € + 9,21 € rež. paušál; § 12 ods. 3 písm. c) a § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/04 Z.z.

Spolu 875,25 eura + 20% DPH 175,02 eura. Spolu 1.050,27 eura.

15. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

16. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

17. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu⁴) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

18. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

19. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

20. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

21. Podľa § 16 ods. 1,4 zákona č. 514/2003 Z. z., Zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému,

že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

22. Podľa § 25 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

23. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

26. Z vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav zhodný s tým, ako ho v podanej žalobe uviedol žalobca. Genéza trestného konania, ktoré bolo vedené proti žalobcovi bola v konaní preukázaná pripojeným trestným spisom.

27. Žalobca si podanou žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na náhradu škody z právneho dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní je svojou povahou občianskoprávny vzťah. Vyššie citovaný zákon o zodpovednosti za škodu je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, a preto ak tento špeciálny zákon nemá vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom. Nárok na náhradu škody je potrebné vždy vopred prerokovať, a ak predbežné prerokovanie nevedie k uspokojeniu nároku, poškodený má právo obrátiť sa so svojim nárokom na súd. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu je objektívnou zodpovednosťou /bez ohľadu na zavinenie/, ktorej sa nie je množné zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom splnení troch podmienok, a to porušenie právnej povinnosti /nezákonnosť/, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

28. Predmetom konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, pričom súd vychádzal z predpokladu, že ak sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, čo sa prejavilo buď zastavením trestného stíhania, postúpením veci na prejednanie priestupku alebo oslobodením obvineného spod obžaloby, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť. Akceptácia názoru, že zodpovednosť štátu za škodu by bola daná iba v prípade zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť, by bola výkladom formalistickým, reštriktívnym a ústavne nekonformným, nakoľko už samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať vznik majetkovej škody. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia

27. Žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou SR je pasívne legitimovaná v spore podľa § 4 ods. 1 zákona, pretože predmetná škoda bola spôsobená v trestnom konaní a je v príčinnej súvislosti s Uznesením Obvodného oddelenia PZ PZ Prešov - Juh zo dňa 22.02.2016, sp. zn. ČVS: ORP-131/JU-PO-2016, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona,.

28. Uznesenie o vznesení obvinenia je uznesením predbežnej povahy, reflektuje na dosiahnutý zákonom predvídaný stupeň pravdepodobnosti spáchania trestného činu určitou osobou. Uvedené rozhodnutie je

rozhodnutím, ktoré výrazne zasahuje do súkromného, pracovného a spoločenského života obvineného, preto obvinený musí mať nárok na náhradu materiálnej ujmy spôsobenej mu trestným stíhaním, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. Nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia sa odvodzuje zo skutočnosti, že obvinenie nebolo preukázané, aj keď samotné uznesenie o vznesení obvinenia mohlo byť z hľadiska trestného konania aktom zákonným.

29. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi /fyzickej osobe/, bola nahradená. Systematickým a logickým /extenzívnym/ výkladom je nevyhnutné dospieť k záveru, že rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným sa nepotvrdil. Pri takomto výsledku trestného stíhania je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že teda nemalo byť proti nemu vznesené obvinenie. Neuposudzuje sa pritom správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, rozhodujúci je výsledok trestného stíhania. Nie je namieste lipnúť na formálnom zrušení /zмене/ tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Reštriktívny výklad zákona by bol v rozpore so zmyslom a účelom tohto právneho predpisu a v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

30. Škoda, ktorá vznikla žalobcovi spočíva vo vzniku trov obhajoby v trestnom konaní po vznesení obvinenia. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca uzatvoril dňa 22.03.2016 zmluvu o poskytovaní právnych služieb, predmetom ktorej bola obhajoba v jeho trestnej veci a udelil zvolenému obhajcovi splnomocnenie na svoju obhajobu, obhajca žalobcu úkony v trestnom konaní riadne vykonal a tieto boli vyčíslené v súlade s advokátskou tarifou. Žalobca svojmu obhajcovi za vykonané úkony riadne zaplatil. Žalobcovi by nevznikli náklady na trovy obhajoby, pokiaľ by proti nemu nebolo vznesené obvinenie. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.050,27 eura.

31. Súd mal za preukázané, že žalobca splnil zákonom požadovanú podmienku a pred podaním žaloby požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou a dňa 14.03.2019 bolo žalobcovi doručené upovedomenie, že uplatnený nárok nebude uspokojený. Nasledujúci deň sa žalovaná dostala do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.050,27 eura od 15.03.2019 do zaplatenia.

33. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

34. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

35. Lehota na plnenie je 3 dni, pričom plynie od právoplatnosti rozsudku. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) môže byť tiež rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, spravidla v prípadoch, keď je splnenie uloženej povinnosti v lehote 3 dní objektívne nemožné.

36. Súd nevyhovел žalovanej na predĺženej lehote na 30 dní. Súd prihliadol na výšku priznaného plnenia a na skutočnosť, že žalovaná mala už 7.3.2019 najneskôr vedomosť o výške škody, t.j. mala dostatok času na zabezpečenie finančných prostriedkov a vykonanie úkonov smerujúcich k jej náhrade.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).